

Lög

um breytingu á lögum um evrópsk samstarfsráð í fyrirtækjum, nr. 61/1999 (innleiðing tilskipunar).

1. gr.

Við 1. gr. laganna bætist ný málsgrein, svohljóðandi:

Upplýsingamiðlun og samráð við starfsmenn eða fulltrúa þeirra skal fara fram á viðeigandi stjórnunarstigum við þar til bæra fulltrúa í samræmi við það efni sem er til umfjöllunar hverju sinni.

2. gr.

Við 2. gr. laganna bætast tvær nýjar málsgreinar, svohljóðandi:

Valdsvið samstarfsráðs, upplýsingamiðlun og samráð við starfsmenn samkvæmt lögum þessum skal takmarkast við fjölþjóðlegt málefni, sbr. 8. gr. a.

Lög þessi gilda ekki um upplýsingamiðlun og samráð samkvæmt lögum um upplýsingar og samráð í fyrirtækjum, nr. 151/2006. Þá gilda lög þessi ekki um reglur um upplýsingamiðlun og samráð skv. 6. gr. laga um réttarstöðu starfsmanna við aðilaskipti að fyrirtækjum, nr. 72/2002, og skv. II. kafla laga um hópuppsagnir, nr. 63/2000.

3. gr.

Á eftir 8. gr. laganna koma fjórar nýjar greinar, 8. gr. a – 8. gr. d, ásamt fyrirsögnum, svohljóðandi:

a. (8. gr. a.)

Fjölþjóðlegt málefni.

Með fjölþjóðlegu málefni er í lögum þessum átt við málefni sem varðar:

- fyrirtæki, sbr. 3. gr., sem eina heild,
- fyrirtækjasamstæðu, sbr. 4. gr., sem eina heild eða
- a.m.k. tvö fyrirtæki fyrirtækjasamstæðu eða tvær starfsstöðvar fyrirtækis eða fyrirtækjasamstæðu í tveimur EES-ríkjum.

b. (8. gr. b.)

Fulltrúar starfsmanna.

Með fulltrúum starfsmanna er í lögum þessum átt við trúnaðarmenn stéttarféлага og/eða sameiginlegan fulltrúa þeirra starfsmanna hlutaðeigandi fyrirtækis sem ekki eiga trúnaðarmann nema annað sé ákveðið í kjarasamningum eða samkomulag sé um aðra framkvæmd í fyrirtæki.

c. (8. gr. c.)

Upplýsingamiðlun.

Með upplýsingamiðlun er í lögum þessum átt við miðlun upplýsinga frá vinnuveitanda til fulltrúa starfsmanna sem gerir þeim kleift að kynna sér efni máls. Upplýsingar skulu vera þess efnis og veittar á þeim tíma og með þeim hætti að fulltrúar starfsmanna geti framkvæmt ítarlegt mat á hugsanlegum áhrifum þeirra og eftir því sem við getur átt undirbúið samráð við þar til bærán aðila í viðkomandi fyrirtæki eða fyrirtækjasamstæðu.

d. (8. gr. d.)

Samráð.

Með samráði er í lögum þessum átt við að komið sé á viðræðum og skoðanaskiptum á milli fulltrúa starfsmanna og aðalstjórnar eða annars viðeigandi stjórnunarstigs. Samráð skal vera þess efnis og fara fram á þeim tíma og með þeim hætti að fulltrúar starfsmanna geti á grundvelli þeirra upplýsinga sem þeim hafa verið veittar látið í ljós álit sitt á hinum fyrirhuguðu aðgerðum sem samráðið varðar.

4. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 11. gr. laganna:

a. 2. mgr. orðast svo:

Fulltrúar starfsmanna kjósa fulltrúa í samningaráð skv. 1. mgr. úr hópi sínum. Ef því verður ekki við komið skulu allir starfsmenn kjósa um þá.

b. 5. mgr. orðast svo:

Fjöldi fulltrúa starfsmanna frá hverju EES-ríki, þar sem fyrirtæki eða fyrirtækjasamstæða hefur fyrirtæki eða starfsstöð, sem skipaðir eru í samningaráð ræðst af hlutfalli starfsmanna í því ríki af heildarfjölda starfsmanna fyrirtækisins eða fyrirtækjasamstæðunnar. Skal að lágmarki einn fulltrúi starfsmanna eiga sæti í samningaráðinu frá því EES-ríki skv. 1. másl. þar sem starfsmenn eru færri en nemur 10% af heildarfjölda starfsmanna fyrirtækisins eða fyrirtækjasamstæðunnar.

c. Í stað 6. og 7. mgr. kemur ein ný málsgrein, svohljóðandi:

Þegar samningaráðið hefur verið skipað skal aðalstjórn, staðbundnum stjórnnum og þar til bærum samtökum launafólks og vinnuveitenda á Evrópuvísu tilkynnt um skipan þess og um upphaf samningaumleitana.

5. gr.

2. mgr. 12. gr. laganna orðast svo:

Samningaráðið getur kvatt sér til aðstoðar sérfræðinga að eigin vali, svo sem fulltrúa þar til bærra viðurkenndra stéttarféлага eða samtaka launafólks á Evrópuvísu. Að beiðni samningaráðsins er slíkum sérfræðingum og fulltrúum stéttarféлага heimilt að vera viðstaddir fundi þar sem samningaumleitarnir fara fram til að veita samningaráðinu ráðgjöf.

6. gr.

Við 13. gr. laganna bætist ný málsgrein, svohljóðandi:

Fyrir og eftir hvern fund með aðalstjórn er sérstaka samningaráðinu heimilt að koma saman án þess að fulltrúar aðalstjórnar séu viðstaddir og er samningaráðinu heimilt að nota til þess nauðsynlegar samskiptaleiðir.

7. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 14. gr. laganna:

- a. 2. tölul. orðast svo: Samsetningu samstarfsráðsins, fjölda fulltrúa í ráðinu, úthlutun sæta og skipunartíma þess. Gæta skal jafnvægis við úthlutun sæta, að því marki sem unnt er, með tilliti til kyns fulltrúanna, starfa þeirra og starfssviðs.
- b. 3. tölul. orðast svo: Hlutverk samstarfsráðsins og upplýsingamiðlun og samráð samstarfsráðsins sem og með hvaða hætti upplýsingamiðlun og samráð samstarfsráðsins verði samhæft við upplýsingamiðlun og samráð innlendra fulltrúaráða starfsmanna, en við þá samhæfingu skal taka mið af ákvæðum 3. mgr. 1. gr. og 3. mgr. 2. gr.
- c. 6. tölul. orðast svo: Gildistökudag samningsins og gildistíma hans, með hvaða hætti honum verði breytt eða sagt upp og í hvaða tilvikum samningur skuli endurnýjaður og með hvaða hætti það skuli gert, þar á meðal vegna breytinga á skipulagi fyrirtækis eða fyrirtækjasamstæðu ef þess gerist þörf.
- d. Við bætist nýr töluliður, svohljóðandi: Skipan, hlutverk og reglur um tilnefningar og málsmeðferð framkvæmdanefndarinnar sem sett er á fót innan samstarfsráðsins, ef við á.

8. gr.

20. gr. laganna orðast svo, ásamt fyrirsögn:

Upplýsingamiðlun og samráð.

Upplýsingamiðlun til samstarfsráðs skal einkum varða skipulag fyrirtækisins eða fyrirtækjasamstæðunnar, efnahagslega og fjárhagslega stöðu og líklega þróun hvað varðar rekstur, framleiðslu og sölu.

Upplýsingamiðlun og samráð við samstarfsráð skal einkum varða ástand og horfur í atvinnumálum, fjárfestingar og umtalsverðar breytingar á skipulagi fyrirtækisins eða fyrirtækjasamstæðunnar, tilkomu nýrra starfsaðferða eða framleiðsluáðferða, flutning framleiðslu, samruna fyrirtækja, niðurskurð eða lokun fyrirtækja, starfsstöðva eða annarra mikilvægra hluta þeirra og hópuppsagnir.

Samráði skal þannig háttað að fulltrúar starfsmanna geti fundað með aðalstjórn og fengið viðbrögð hennar við álitum sínum ásamt rökstuðningi aðalstjórnar fyrir þeim viðbrögðum.

9. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 21. gr. laganna:

- a. 4. mgr. orðast svo:

Fjöldi fulltrúa starfsmanna frá hverju EES-ríki, þar sem fyrirtæki eða fyrirtækjasamstæða hefur fyrirtæki eða starfsstöð, sem skipaðir eru í samstarfsráð ræðst af hlutfalli starfsmanna í því ríki af heildarfjölda starfsmanna fyrirtækisins eða fyrirtækjasamstæðunnar. Skal að lágmarki einn fulltrúi starfsmanna eiga sæti í samstarfsráðinu frá því EES-ríki skv. 1. másl. þar sem starfsmenn eru færri en nemur 10% af heildarfjölda starfsmanna fyrirtækisins eða fyrirtækjasamstæðunnar.

- b. 5. mgr. fellur brott.
- c. 7. mgr. orðast svo:

Til að tryggja að samstarfsráðið geti samræmt starfsemi sína skal það kjósa úr sínum hópi framkvæmdanefnd sem skal skipuð allt að fimm fulltrúum. Framkvæmdanefndinni skal gert kleift að koma reglulega saman til að rækja skyldur sínar og skal hún setja sér starfsreglur.

10. gr.

2. mgr. 23. gr. laganna fellur brott.

11. gr.

Eftirfarandi breytingar verða á 24. gr. laganna:

- a. 1. mgr. orðast svo:

Ef fyrir hendi eru sérstakar aðstæður eða teknar hafa verið ákvarðanir sem hafa umtalsverð áhrif á hagsmuni starfsmanna, einkum vegna flutnings, lokunar fyrirtækja eða starfsstöðva þeirra eða hópuppsagna, á framkvæmdanefnd eða samstarfsráð, hafi framkvæmdanefnd ekki verið skipuð, rétt á að fá upplýsingar þar um.

- b. 3. mgr. orðast svo:

Fulltrúar í samstarfsráðinu, sem kosnir hafa verið í fyrirtækjum eða starfsstöðvum þeirra sem viðkomandi aðstæður eða ákvarðanir skv. 1. mgr. hafa umtalsverð áhrif á, eiga rétt á að sitja fundi framkvæmdanefndar sem ráðgerðir eru skv. 2. mgr.

- c. Við bætist ný málsgrein, svohljóðandi:

1.–6. mgr. um upplýsingamiðlun og samráð skal framfylgt með tilliti til 2. mgr. 1. gr. og 29. gr.

12. gr.

Á eftir 30. gr. laganna koma tvær nýjar greinar, 30. gr. a og 30. gr. b, ásamt fyrisögnum, svohljóðandi:

- a. (30. gr. a.)

*Samhæfing upplýsingamiðlunar og samráðs gagnvart innlendum
fulltrúaráðum starfsmanna.*

Upplýsingamiðlun og samráð samstarfsráðs skal vera samhæft við upplýsingamiðlun og samráð innlendra fulltrúaráða starfsmanna, að teknu tilliti til valdsviðs og aðgerðasviðs þessara aðila, sbr. 3. mgr. 1. gr. og 3. mgr. 2. gr.

Kveða skal á um fyrirkomulag samhæfingar upplýsingamiðlunar og samráðs samstarfsráðs og innlendra fulltrúaráða starfsmanna skv. 1. mgr. í samningi um stofnun samstarfsráðs, sbr. 14. gr. Hafi fyrirkomulag samhæfingar skv. 1. mgr. ekki verið skilgreint með samningi, sbr. 3. tölul. 14. gr., og fyrirhugað er að taka ákvarðanir sem leitt geta til verulegra breytinga á starfsskipulagi eða samningssambandi starfsmanna og vinnuveitanda skal upplýsingamiðlun og samráð fara fram í samstarfsráði sem og hjá trúnaðarmönnum stéttarfélaga og/eða sam-eiginlegum fulltrúum þeirra starfsmanna sem ekki eiga trúnaðarmenn.

b. (30. gr. b.)

Breytingar á samningi um samstarfsráð vegna verulegra breytinga á fyrirtæki eða fyrirtækjasamstæðu.

Hefja skal að nýju samningaumleitaniir vegna samnings um samstarfsráð ef gerðar eru verulegar breytingar á skipulagi fyrirtækis eða fyrirtækjasamstæðu og í gildandi samningum hefur ekki verið kveðið á um hvernig bregðast skuli við þegar slíkar breytingar verða eða ákvæði gildandi samninga þar um eru ósamrýmanleg. Slíkar samningaumleitaniir verða hafnar að frumkvæði aðalstjórnar eða að skriflegri beiðni minnst 100 starfsmanna eða fulltrúa þeirra í a.m.k. tveimur EES-ríkjum þar sem fyrirtæki eða fyrirtækjasamstæða hefur starfsemi.

Í sérstöku samningaráði skulu auk kjörinna fulltrúa eiga sæti a.m.k. þrjú fulltrúar frá hverju starfandi samstarfsráði.

Meðan á samningaumleitunum stendur skulu starfandi samstarfsráð, eitt eða fleiri, starfa áfram með þeim hætti sem fulltrúar samstarfsráðsins og aðalstjórn hafa komið sér saman um.

13. gr.

31. gr. laganna orðast svo ásamt fyrirsögn:

Hlutverk og réttarstaða fulltrúa starfsmanna.

Með fyrirvara um valdsvið annarra aðila skulu fulltrúar samstarfsráðs hafa nauðsynleg úrræði til að nýta réttindi sín samkvæmt lögum þessum og til að gæta hagsmuna starfsmanna fyrirtækis eða fyrirtækjasamstæðu.

Með fyrirvara um ákvæði 29. gr. skulu fulltrúar samstarfsráðs veita fulltrúum starfsmanna fyrirtækis eða fyrirtækjasamstæðu upplýsingar um efni og niðurstöður upplýsingamiðlunar og samráðs. Sé ekki um slíka fulltrúa að ræða skulu fulltrúar samstarfsráðs veita öllum starfsmönnum upplýsingar þessar.

Fulltrúar í sérstaka samningaráðinu eða samstarfsráðinu eða fulltrúar starfsmanna skulu hvorki sæta uppsögn né skerðingu á kjörum sínum vegna starfa sinna. Fulltrúar starfsmanna, sbr. 8. gr. b, skulu njóta sams konar réttarverndar og trúnaðarmenn samkvæmt lögum um stéttarfélög og vinnudeilur, nr. 80/1938.

Fulltrúum starfsmanna skal tryggður réttur með samningi við vinnuveitanda til að taka sér leyfi frá störfum svo að þeir geti á edlilegan hátt sinnt skyldum sínum við gerð og framkvæmd samninga samkvæmt lögum þessum.

Fulltrúum sérstaka samningaráðsins og samstarfsráðsins skal, án þess að þeir missi við það laun, veitt sú þjálfun sem nauðsynleg er til að þeir geti rækt skyldur sínar samkvæmt lögum þessum.

14. gr.

Á eftir 36. gr. laganna kemur ný grein, 36. gr. a, ásamt fyrirsögn, svohljóðandi:

Innleiðing tilskipunar.

Lög þessi eru sett til innleiðingar á tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2009/38/EB frá 6. maí 2009 um stofnun evrópsks samstarfsráðs eða samþykkt reglna í fyrirtækjum og fyrirtækjasamstæðum, er starfa á bandalagsvísu, varðandi upplýsingamiðlun til starfsmanna og samráð við starfsmenn, sem vísað er til í 27. lið XVIII. viðauka samningsins um Evrópska efnahagssvæðið eins og honum var breytt með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 54/2010.

6

15. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Samþykkt á Alþingi 23. október 2014.